

T.C.
KALKINMA BAKANLIĞI
Özel Kalem Müdürlüğü

41742

Sayı : 43728771-610.00- 2053
Konu : 7/41742 Esas Sayılı Yazılı Soru Önergesi

ÇOK İVEDİ

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi: TBMM Kanunlar ve Kararlar Başkanlığının 14.04.2014 tarihli ve 43452547-120.00-173283 sayılı yazısı.

İlgi yazıyla, İzmir Milletvekili Sayın Rahmi Aşkın TÜRELİ'nin tarafıma tevcih ettiği 7/41742 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevaplandırılması talep edilmektedir.

Söz konusu yazılı soru önergesiyle ilgili cevabımız ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Cevdet YILMAZ
Bakan

EKLER :

1- Soru önergesine ilişkin cevaplar
(4 sayfa)

Adres: Necatibey Cad. No:110/A-06100 Yücetepe-ANKARA

Telefon: +90 (312) 294 50 00 - 294 50 95 - 294 50 97

Faks: +90 (312) 294 69 77

Elektronik Ağ: <http://www.kalkinma.gov.tr>

sozdemir@kalkinma.gov.tr

5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na uygun olarak Güvenli Elektronik İmza ile üretilmiştir.

Evrak teyidi <https://kbeb.kalkinma.gov.tr/Sorgu> adresinden 9DT5-7727-8RUG kodu ile yapılabilir.

**İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN RAHMİ AŞKIN TÜRELİ'NİN YÖNELTTİĞİ 7/41742
ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNE YÖNELİK CEVAPLAR:**

Soru 1: İşsizlik Sigortası Fonu mevzuatına göre hak sahibi işsizlere yapılan işsizlik sigortası ödemelerinin Fonun toplam giderleri içindeki payının bu kadar düşük kalmasının sebepleri nelerdir?

Cevap 1: İşsizlik Sigortası Fonunun giderleri, işsizlik ve kısa çalışma ödeneği, ücret garanti fonu ödemeleri, genel sağlık sigortası prim ödemeleri, işsizlik sigortası hizmetlerini yerine getirebilmesi için Türkiye İş Kurumu tarafından yapılan giderler ile sigortalı işsizlerle sigortalı olmayanlara sunulan hizmetler ve 4447 sayılı Kanunda belirtilen teşvikler kapsamında yapılan harcamalardan oluşmaktadır. Bu çerçevede, aşağıdaki tabloda yer alan 2013 yılına ilişkin giderlerin kompozisyonu incelendiğinde, giderler toplamı içerisinde işsizlik ödemelerinin toplam giderler içindeki oranı yüzde 36 olup giderler içerisinde en yüksek paya sahip harcama kalemidir. Ayrıca, işsizlere yönelik aktif işgücü programları kapsamında yapılan harcamalar fon giderlerinin yüzde 32'sini oluşturmaktadır. Bu kalem de giderler içerisindeki ikinci en yüksek harcama kalemidir.

2013 Yılı Sonunda İşsizlik Sigortası Fonunun Gelir-Gider Durumu (Bin TL)

	2013
1. Gelirler Toplamı	12.734.320
Prim Gelirleri	7.739.239
Faiz Gelirleri	4.800.116
Diğer Gelirler	194.966
2. Giderler Toplamı	3.545.117
İşsizlik Ödeneği	1.278.807
Aktif İşgücü Programları	1.139.797
Ekonomik Kalkınma ve Sosyal Gelişme	75.667
Diğer Gider	1.051.846
3. Gelir-Gider Farkı	9.189.203
4. Toplam Fon Varlığı	70.351.634

Kaynak: İSKUR

Soru 2: İşsizlik Sigortası Fonundan, hak sahiplerinin dışında başka alanlara ödeme yapılmasının nedenlerini açıklar mısınız?

Cevap 2: İşsizlik Sigortası Fonundan hak sahipleri dışında başka alanlara ödeme yapılmasındaki temel neden işsizliği azaltmak amacıyla sadece hak sahiplerinin değil tüm işgücünün istihdam edilebilirliğini artırmak, çalışanların vasıflarını yükselterek işsizlik riskini azaltmak ve teknolojik gelişmeler nedeniyle işsiz kalması beklenenlerin başka alanlara yönlendirilmesini sağlamak, istihdamı artırıcı ve koruyucu tedbirler almak ve uygulamak, işe yerleştirme ve danışmanlık hizmetleri temin etmek, işgücü piyasası araştırma ve planlama çalışmaları yapmak, dezavantajlı grupların işgücü piyasasına girişlerini kolaylaştırmak amaçlanmaktadır. 2008 – 2012 döneminde de ekonomik kalkınma ve sosyal gelişmeye yönelik altyapı yatırımlarının desteklenmesiyle dolaylı olarak orta dönemde istihdamın artırılması ve işsizlik sorununun azaltılmasına katkı da bulunulması amaçlanmıştır.

Soru 3: İşsizlik sigortası ödemeleri dışında diğer alanlarda yapılan harcamaların yasal dayanağı var mıdır? Varsa bu yasal dayanak nedir?

Cevap 3: 4447 sayılı Kanunun 48. maddesi gereği, işsizlik ödeneği, genel sağlık sigortası prim ödemeleri, sigortalı işsizler ile Kuruma kayıtlı diğer işsizlere; iş bulma, danışmanlık hizmetleri, mesleki eğitim, işgücü uyum ve toplum yararına çalışma hizmetleri ile işgücü piyasası araştırma ve planlama çalışmalarına ait giderlerden, 4447 sayılı Kanunun 50. maddesinin 5. fıkrası kapsamında işsizlik ödeneği alanların; işe alındığı tarihten önceki aydan başlayarak işe alan işyerine ait işçi ve işveren payı sigorta primleri ile genel sağlık sigortası primi giderlerinden, 4447 sayılı Kanunun; Ek 1. maddesi gereğince Ücret Garanti Fonundan yapılan ödemelerden, Ek 2. Maddesi gereğince Kısa Çalışma ödemeleri, Geçici 7, 9 ve 10 uncu maddeleri gereği ilave istihdam olarak işe alınanların işveren sigorta prim giderlerinden ve işsizlik sigortası hizmetlerinin yerine getirilebilmesi için Yönetim Kurulunun onayı üzerine İŞKUR tarafından yapılan giderlerden oluşmaktadır.

2008 yılında yürürlüğe giren 5763 sayılı Kanunla birlikte işsizlik sigortası fonu, ilk kez sigortalı işsizlere yönelik olmayan faaliyetlerde doğrudan finansman kaynağı olarak kullanılmaya başlanmıştır. Kanun ile daha önce sadece sigortalı işsizlerin faydalanabildiği iş bulma, danışmanlık, mesleki eğitim, işgücü uyum ve toplum yararına çalışma hizmetlerinden, İŞKUR'a kayıtlı tüm işsizlerin yararlanmasına olanak tanınmıştır. Ayrıca, söz konusu faaliyetlerin finansmanında, bir önceki yıl işsizlik sigortası primi olarak fona aktarılan yüzde 1'lik devlet payının kullanılması öngörülmüştür. Daha sonra ise, 13.02.2011 tarihli ve 6111 sayılı Kanun ile işsizlik sigortası fonunun, İŞKUR'a kayıtlı işsizlere yönelik aktif işgücü programları haricinde, işgücünün istihdam edilebilirliğini artırmaya yönelik diğer faaliyetlerde de kullanılabileceği ifade edilmiştir. Nitekim Kanunun 69'uncu maddesine göre, fonun bir önceki yıl prim gelirleri, işgücünün istihdam edilebilirliğini artırmak, çalışanların vasıflarını yükselterek işsizlik riskini azaltmak, teknolojik gelişmeler nedeniyle işsiz kalması beklenenlerin başka alanlara yönlendirilmesini sağlamak, istihdamı artırıcı ve koruyucu tedbirler almak ve uygulamak, işe yerleştirme ve danışmanlık hizmetleri temin etmek, işgücü piyasası araştırma ve planlama çalışmaları yapmak amacıyla kullanılabilmektedir.

Bununla birlikte, 2011 yılında yürürlüğe giren 6111 sayılı Kanunla işsizlik sigortası fonu, bahsi geçen teşviklere ilave olarak, yeni bir teşvik uygulamasına kaynak gösterilmiştir. Nitekim 6111 sayılı Kanunla 4447 sayılı Kanuna eklenen geçici 10'uncu madde ile; 2015 yılsonuna kadar işe alınan ve fiilen çalıştırılanlardan, SGK'ya verilen prim ve hizmet belgelerinde kayıtlı sigortalılar dışında olmaları ve ortalama sigortalı sayısına ilave olarak işe alınmaları koşuluyla, Kanunda yer alan şartları sağlayanlar için işveren sigorta primlerinin, belirtilen sürelerce işsizlik sigortası fonundan karşılanmasına imkan tanınmıştır.

Yine 4447 sayılı Kanunun Geçici 6'ncı maddesi ile 2008 – 2012 döneminde Güneydoğu Anadolu Projesi kapsamındaki yatırımlara öncelikli olmak üzere ekonomik kalkınma ve sosyal gelişmeye yönelik altyapı yatırımlarının finansmanı için merkezi yönetim bütçesine nema gelirlerinden pay aktarılması hususları düzenlenmiştir. Bu kapsamda söz konusu dönem için toplam 11,5 milyar TL ödeme yapılmıştır.

Soru 4: İşsizlik Sigortası Fonundan Merkezi Yönetim Bütçesine yapılan transferlerin harcama türleri itibarıyla dağılımı yıllar itibarıyla nasıldır?

Cevap 4: Yine 4447 sayılı Kanunun Geçici 6'ncı maddesi ile 2008 – 2012 döneminde Güneydoğu Anadolu Projesi kapsamındaki yatırımlara öncelikli olmak üzere ekonomik kalkınma ve sosyal gelişmeye yönelik altyapı yatırımlarının finansmanı için merkezi yönetim bütçesine nema gelirlerinden pay aktarılması hususları düzenlenmiştir. Bu kapsamda İşsizlik Sigortası Fonundan Merkezi Yönetim Bütçesine 2008-2012 döneminde yıllar itibarıyla sırasıyla 1,3 milyar TL; 4,1 milyar TL; 3,7 milyar TL; 1 milyar TL ve 1,3 milyar TL aktarma yapılmıştır. Ayrıca 2013 yılı Ocak ayında 2012 yılından sarkan 76 milyon TL'lik aktarım yapılmıştır. Sonuçta söz konusu yatırımlar için bu dönemde toplam 11,5 milyar TL ödeme yapılmıştır. İşsizlik Sigortası Fonu'ndan Merkezi Yönetim Bütçesine yukarıda bahsi geçen harcamalar dışında herhangi bir transfer yapılmamaktadır.

Soru 5: İşsizlik Sigortası Fonundan GAP kapsamındaki baraj ve sulama yatırımları dışında hangi alanlara ne kadar kaynak aktarılmıştır?

Soru 6: İşsizlik Sigortası Fonundan Karayolları Genel Müdürlüğü tarafından yapımı yürütülen bölünmüş yollara ne kadar kaynak aktarılmıştır? Kaynak aktarılan bölünmüş yolların Türkiye genelindeki coğrafi dağılımı nasıldır?

Cevap 5-6: Güneydoğu Anadolu Projesi kapsamındaki yatırımlara öncelikli olmak üzere ekonomik kalkınma ve sosyal gelişmeye yönelik altyapı yatırımlarının finansmanında özelleştirme gelirlerinden aktarılan transferler, İşsizlik Sigortası Fonu'ndan gelen tahsisler ve Merkezi Yönetim Bütçesinden aktarılan kaynaklar kullanılmakta beraber bu kaynaklar proje bazında toplu şekilde yer almakta ve herhangi bir ayırım yapılmamaktadır. Dolayısıyla, bu yatırımlar için İşsizlik Sigortası Fonundan bütçeye 2008-2012 döneminde 11,5 milyar TL aktarılmakla birlikte bu transferlerin proje bazlı dağılımı mevcut değildir.

Soru 7: Kalkınma Bakanlığı olarak, Onuncu Kalkınma Planı'nın Öncelikli Dönüşüm Programları içinde de yer alan "İşsizlik sigortasından yararlanma koşullarının esnetilmesi ve yararlanma sürelerinin artırılması" ifadelerinin hayata geçirilmesi amacıyla Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından yürütülen çalışmaları yakından izliyor musunuz? Bu çalışmalarda kat edilen bir aşama var mıdır?

Cevap 7: 10. Kalkınma Planı kapsamında, öncelikli alanlarda Planın uygulama ayağını güçlendirmek amacıyla temel yapısal sorunlara çözüm olabilecek Öncelikli Dönüşüm Programları (ÖDÖP) tasarlanmıştır. Söz konusu programlardan İşgücü Piyasasının Etkinleştirilmesi Programının beş temel bileşeninden bir tanesi *güvenceli esnekliğin sağlanması*dır. Bu kapsamda ise, işsizlik sigortasından yararlanma koşullarının daha da iyileştirilmesi öngörülmüştür.

2013 yılı sonlarında bütün ÖDÖP'ler için Eylem Planları hazırlanmaya başlanmıştır. Bu çerçevede, öncelikle Öncelikli Dönüşüm Programları Eylem Planlarının Hazırlanmasına Dair Usul ve Esaslar oluşturulmuştur. Bu esaslar doğrultusunda, Bakanlığımız;

- Eylem planları hazırlıklarının bu usul ve esaslar çerçevesinde yürütülmesini takip etmek,
- Program bazında, aşağıdaki görevleri yerine getirmek üzere bir daireyi (Koordinatör Daire) görevlendirmek,

- Kalkınma Bakanlığı ile program koordinatörü ve bileşen sorumlusu arasında koordinasyonu sağlamak,
- Kalkınma Bakanlığının koordinatör olduğu programlarda tüm bileşenlere ilişkin çalışmalara katılmak,
- Kalkınma Bakanlığının koordinatör olmadığı programlarda koordinatör kurumun topluca ya da tek tek bileşen sorumlularıyla yaptığı toplantılara katılmak,
- İşbirliği yapılacak kuruluş sıfatıyla da eylem planı hazırlık çalışmalarına katkı sağlamak
- Eylem planı formatını oluşturmak,
- İhtiyaç duyulması halinde program koordinatörünün bileşen sorumlularıyla yapacağı toplantılara üst düzeyde katılım sağlamak,
- Taslak eylem planlarını, Onuncu Kalkınma Planının genel amaçlarına ve ilgili programın amacına uygunluk açısından, program koordinatörü ve bileşen sorumlularıyla görüşerek YPK'ya sunulacak hale getirmek ve
- Eylem planlarını YPK'ya sunmakla,

görevlendirilmiştir.

Bakanlığımız, Öncelikli Dönüşüm Programları Eylem Planlarının Hazırlanmasına Dair Usul ve Esaslarda kendisine verilen sorumluluklar dahilinde, Eylem Planlarının oluşturulmasında aktif görev almaktadır.

İşgücü Piyasasının Etkinleştirilmesi Programına ilişkin Eylem Planının hazırlık çalışmaları, 11 Aralık 2013 tarihinde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı (ÇSGB) koordinasyonunda gerçekleştirilen toplantı ile başlamıştır. Söz konusu toplantıyı takiben, Bakanlığımız ve ilgili kurumların katılımıyla 30 Aralık 2013 tarihinde ikinci bir toplantı yapılmıştır. Bu toplantıda, Eylem Planlarının nasıl hazırlanacağına ilişkin Bakanlığımızca bilgilendirme yapılmış ve kurumlara eylemleri hazırlamak için 15 Ocak 2014'e kadar süre verilmiştir. Ayrıca, program koordinatörü olan ÇSGB'nin kendisine iletilen eylemleri değerlendirildikten sonra, 20-21 Ocak 2014 tarihinde bileşen sorumlularıyla toplantı yapmasına karar verilmiştir. Söz konusu toplantıları takiben, İşgücü Piyasasının Etkinleştirilmesi Programına ilişkin Eylem Planının ilk taslağı 4 Şubat 2014 tarihinde Bakanlığımıza iletilmiştir. Söz konusu taslak Bakanlığımız tarafından incelendikten sonra, Bakanlığımızın görüş ve önerileri 21 Mart 2014 tarihinde ÇSGB'ye iletilmiştir. ÇSGB, ilgili kurumların da görüşlerini aldıktan sonra, 4 Nisan 2014 ve 15 Nisan 2014 tarihlerinde Bakanlığımız ile iki toplantı yapmıştır. Bu toplantılarda, Eylem Planının detaylı bir şekilde gözden geçirilerek, yeni bir taslak oluşturulmuştur. Söz konusu taslağın nihai Eylem Planına dönüştürüldükten sonra YPK'ya sunulması planlanmaktadır.